

Małgorzata Nowaczyk

POSZUKIWANIE PRZODKÓW

Genealogia dla każdego

Wydanie drugie,
poprawione i uzupełnione

131348

SPIS RZECZY

WSTĘP. Moja droga do genealogii	7
1. PODSTAWOWE POJĘCIA	12
Rodzina i rody, krewni i powinowaci	12
Przodkowie i potomkowie	16
Po mieczu i po kądzieli	17
Drzewo genealogiczne a wywód przodków	18
Stopień pokrewieństwa	20
Genealogia a historia rodzinna	22
2. GENEALOG I NAJBLIŻSZA RODZINA	23
Genealog o sobie	23
Rozmowa z babcią, dziadkiem i bardzo daleką kuzynką	26
Sprzęt	27
Rekwizyty, fotografie, albumy, dokumenty	28
Tematy tabu	28
Rodzinne legendy	29
Genealodzy w rodzinie?	30
Genealodzy zapaleńcy, czyli przekaz dalej	31
Wcześniejsze pokolenia, czyli po nitce do kłębka	32
3. JAK SZUKAĆ, ABY NIE BŁĄDZIĆ, CZYLI PIĘĆ ETAPÓW POSZUKIWAŃ GENEALOGICZNYCH ...	45
Etap pierwszy. Co wiemy na pewno?	45
Etap drugi. Których danych brakuje?	47
Etap trzeci. Jak wypełnić luki?	50
Etap czwarty. Gdzie szukać potrzebnych dokumentów?	52
Etap piąty. Co wynika z dotychczasowych poszukiwań?	53
Zasady analizy materiałów źródłowych	54
4. JAK I GDZIE SZUKAĆ NASZYCH PRZODKÓW, CZYLI O ŹRÓDŁACH	66
Materiały przydatne w pracach genealogicznych i jak do nich dotrzeć	66

Krótką historia ksiąg stanu cywilnego	67
Urząd stanu cywilnego	68
Jak otrzymać dokument z urzędu stanu cywilnego.....	68
Rodzaje dokumentów urzędu stanu cywilnego	69
Opłaty skarbowe	70
Wykazanie pokrewieństwa	70
Akta stanu cywilnego w innych językach	71
Wzór podania o odpis aktu stanu cywilnego.....	71
Księgi parafialne	72
Inne rodzaje ksiąg parafialnych i kościelnych	75
Spisy ludności	75
Specyficzne akta i dokumenty poszczególnych warstw społecznych.....	76
Szlachta	76
Mieszczanie	77
Chłopi	78
Inne dokumenty i archiwa	78
Archiwa państwowe	79
Pracownia naukowa.....	80
Zasady korzystania.....	80
Kopiowanie dokumentów	81
Archiwa kościelne	81
Niezbędnik genealoga do pracy w archiwum.....	81
Biblioteki	82
Atlasy, mapy, słowniki geograficzne	82
Publikacje genealogiczne.....	83
Cmentarze	84
Archiwa cmentarne.....	84
Nagrobki.....	85
Publikacje cmentarne	85
Praca genealoga na cmentarzu.....	85
Inwentaryzacja grobów	87
Fotografia dokumentarna nagrobków	87
Internet	88
Polskie archiwa państwowe	88

Narodowe Archiwum Cyfrowe.....	89
SEZAM (System Ewidencji Zasobu Archiwalnego)	89
IZA (Inwentarze Zespołów Archiwalnych) i ZOSIA	90
PRADZIAD (Program Rejestracji Akt Metrykalnych i Stanu Cywilnego).....	90
Witryny towarzystw genealogicznych	91
Prywatne witryny rodzinne i genealogiczne	91
Blogi genealogiczne.....	92
Ancestry.com, Genealogy.com oraz RootsWeb	92
MyHeritage.....	93
Cindi's list.....	94
Ellis Island oraz Pier 21.....	95
FamilySearch	95
JewishGen	96
PolandGenWeb	97
PolishRoots	97
Uwaga końcowa.....	98
Inne źródła.....	98
5. JAK ROZPOZNAĆ PRZODKÓW, CZYLI O NAZWISKACH	102
Nazwisko dzisiaj	102
Krótka historia nazwisk polskich	103
Rodzaje nazwisk polskich	104
Nazwiska pochodzenia obcego	106
Nazwiska kobiet	107
Frekwencja występowania nazwisk.....	109
Geograficzne rozmieszczenie nazwisk.....	110
Powstawanie i pochodzenie gniazd geograficznych nazwisk.....	110
Nazwisko jako narzędzie poszukiwań genealogicznych	111
Poszukiwania jedynie na podstawie nazwiska	111
Zmiany w pisowni nazwisk w XX wieku	112
Szukanie według nazwiska w Internecie	113
6. JAK POROZUMIEĆ SIĘ Z NASZYM PRZODKAMI (LUB PRZYNAJMNIEJ WIEDZIEĆ, CO O NICH PISANO)	126
Łacina	127

Pismo niemieckie.....	132
Cyrylica i grażdanka	137
Odczytywanie starych rękopisów	137
Odczytywanie mikrofilmów	138
Przepisywanie dokumentów	139
Transkrypty i dokumenty	139
Jak wydobyć wszystkie możliwe informacje z dokumentu, czyli metoda wyzیمaczki	140
Jak zapisać dokument w celach bibliograficznych.....	141
7. JAK PRZEDSTAWIĆ NASZYCH PRZODKÓW WSPÓŁCZESNYM ORAZ POTOMKOM, CZYLI GENEALOGICZNE SYSTEMY ZAPISU I NUMEROWANIA	154
Podstawowe zasady zapisów genealogicznych	154
Systemy numerowania w tablicach genealogicznych	159
Systemy numerowania przodków	160
System <i>Ahnentafel</i>	160
System Hagera.....	161
Systemy numerowania potomków	162
System Henry'ego.....	162
System D'Aboville'a.....	164
System rejestrowy	165
System źródłowy	166
System de Villiersa i Pamy.....	167
Łączone systemy numerowania przodków i potomków	167
Genealogiczne programy komputerowe	168
8. JAK POSTAWIĆ DIAGNOZĘ DWA WIEKI PÓŹNIEJ, CZYLI NA CO UMIERALI NASI PRZODKOWIE	206
<i>Mors</i> , czyli skąd wziąć dane o śmierci przodków	206
<i>Morbus</i> , czyli rozpoznawanie chorób po upływie wieków	209
<i>Pestis</i> , czyli choroby zakaźne.....	211
<i>Multiplicatio</i> , czyli choroby okołoporodowe i choroby dzieci	214
<i>Hereditas</i> , czyli choroby dziedziczne oraz uwarunkowane genetycznie.....	215
<i>Mors improvisa</i> , czyli śmierć nienaturalna i wypadki.....	216
9. GENEALOGIA GENETYCZNA.....	217

Genealogia a genetyka	217
Rola genetyki w genealogii	218
Genetyka molekularna dla początkujących	218
Genetyczne badania tożsamości	219
Genetyczne badania pochodzenia i pokrewieństwa	221
Dziedziczenie męskie. Chromosomy Y i YDNA	222
Kiedy YDNA „kłamie”	225
Dziedziczenie żeńskie. DNA mitochondrialny mtDNA	226
Haplogrupy mitochondrialne	227
Test autosomów – badania linii mieszanych, czyli poszukiwania dalekich kuzynów	228
Genealogia genetyczna – Połowie	231
10. KRÓTKA HISTORIA GENEALOGII. CZYLI CO NAS TAK DO NIEJ CIĄGNIE?	233
EPILOG	240
ANEKSY	243
Dekalog genealoga amatora	243
<i>Vademecum</i> rozmów o genealogii	244
<i>Vademecum</i> czytania dokumentów	246
Słowniczek pojęć genealogicznych	247
Słowniczek współczesnych określeń członków rodziny	250
Słowniczek staropolskich określeń członków rodziny	251
Kalendarze oraz święta w dawnej Polsce	253
Łacińsko-polski słowniczek imion	260
Genealogiczny słowniczek łacińsko-polski	265
Genealogiczny słowniczek niemiecko-polski	290
Genealogiczny słowniczek rosyjsko-polski	313
Genealogiczne bazy danych witryny internetowej FamilySearch	345
Idealny genealogiczny program komputerowy	347
Wybrana literatura	349
Spis przykładów	355
Spis tabel i zestawień	356
Spis ilustracji	357